

Acta Academiae Lovaniensis contra Lutherum.

<https://hdl.handle.net/1874/353218>

Acta Academie Iouanesei. contra Lutherum.

Exsola Roma: sperandam nō esse concordiam et tranquillita tē religionis Christiane. Ad Ca rolum Cesarem Epigramma.

Totus in ancipiti pendet discrimine mundus.
 Et via vir homini certa salutis adest
 Nam pietas/et vera fides procul exulat atrox
 Dis subijt terror: cuncta replicuit inops
 Scinditur indoctum studia in contraria vulgus
 Nec doctis/se inter conuenit vsq; viris
 Sic reprobat/canit ille sui precepta Lutheri
 Pugna e suggestu surgit yrunch grauis
 Iudicium est paucis/multis fauor imperat omnes
 Quis rerum expectant/eritus aptus erit/
 Haud potis est tantos componere sola tumultus
 Roma/minas omnes euomet ipsa licet
 Difficile est nimium/seriens vt vulnera sanes.
 Cedentis faciem saucius odit amor/
 Digna tuis ergo titulis hec gloria Cesar
 In te suspitio nulla sinistra cadit,

N. 39 A

Candido lectori.

Qua que nunc sunt/vt omnium interest ea maxime nota esse
 lubens exponam. Venit his diebus Hieronymus Aleader
 vir sua opinione longe maximus non solum propter linguas/
 quas eximie callet. siquidem hebraea illi vernacula est. Graeca
 a puero illi coaluit. Latine autem didicit diutina professione
 sed etiam mirabilis sibi videtur ob antiquitatem generis.
 Nam Iudeus natus est/que gens inmodice gloriatur de Abraham vetu-
 stissimo se originem ducere. An vero baptisatus sit nescitur. Tertium est eum
 non esse phariseum/quia non credit resurrectionem mortuorum. Quonia
 vult perinde atque cum corpore sit totus periturus/adeo nullum a se prauum
 affectum abstinens. Utque ad infantiam iracundus est/quavis occasione fu-
 rens. Impotentis arrogantie. Avaritiae inexplebilis. Rephanda libidinis
 et inmodice. Summum glorie mancipium/quaque mollior/qui possit cla-
 borato stilo gloriam parare/et peior quam qui vel conetur in argumē-
 to honesto. Et ne nesciamus cessit felicissimam simulata defectio-
 nem ad Christianos. Factus enim sic est ansam illustrandi verbo
 si sui/et obscurandi Christi gloriam/que hoc seculo ce-
 pit reflorescere/floccescente superstitione/et pe-
 stiferis hominum traditiunculis. Itaque in-
 structus literis pontificis nuper ve-
 nit perditurus (quantum potest)
 optima queque.

Vale.

Ad vos candidos Lectores scribere volui.

Semideorum Louanensium.

Maxime feruet solidior ac furiosorum tyrannis, Aleander Louanij per carnificem publicum ac promotozem libros aliquos erussit in foro eodem die quo Rex discessit Louanio vt dicere possim Rege presente factū. Petar. i. t. idē Antyverpie/ sed frustra Doochstratus restitutus est in officij inquit: et dira minatur omnibus/ qui illam bestiam nō adorant. Dospio palam minatur Theologi Louaniēses se electuros illū e synagoga Theologorum/ ni recantet orationē quā edidit nuper/ in qua laudauit linguarū peritiam. ites acta est ea ratione/ qua Theologi solent omnia. Conuocata est vniuersitas sub iuramento in edis Rectoris/ que nec capere poterant vniuersitatem. Languet enim Rector/ Rosmondanus/ qui nunc declarat qualis ante fuerit. Lū esset congregata vniuersitas/ vt audirent que proponeret nuncijs Apostolici/ non comparuerunt/ nisi duo ministri barbati fututi/ et erubēt bullam istam terrificam Louanij natam. Vno exemplari/ et conferre inquit. Bulla lecta est/ sibi sedebatur duabus horis. Nihil aliud definiuit vniuersitas/ q̄ bullam haberi pro lecta. Postridie Theologi per deputationē suam procedunt/ perinde/ quasi tota res esset acta per vniuersitatem/ cum nec Aleander docuerit de sua commissio- ne/ nec bulla sit examinata ab ijs a quibus oportuit/ nec approbata p̄ oēs sicut oportuit in re tāta. Vbi aliquot sunt erussi in foro/ sed ridentib⁹ omnibus. Egmondanus in die Dionisij orationē habuit apud populū / ipso dignam/ hoc est stultam/ et furiosam/ et in Erasimum presentem plura dixit q̄ in ipsum Lutherum/ impudentissime mentiens. Dicebat Lutherum in horrendos illos errores incidisse/ quod esset cupidus nouorum/ cum Lutherus omnia sua hauserit ex Augustino/ Bernardo/ Berfone/ Cardinale Lusano. Dicebat Erasimum vehementissime fauisse Luthero/ cum nunq̄ miscuerit se cause illius/ sed tantum improbaret modum quo illam aggrediebantur/ vociferantes apud indoctos in illum/ quem nollēt/ aut nō possent refellere. Multaq̄ his similia perstringens oblique linguas ac nouū testamentum/ idq̄ ridentibus pene omnibus. Die dominico proximo reperit eadē/ et bullam ostendit populo. Videre inquit sigillum/ quasi hoc sit approbare bullam/ procul ostendere sigillum. Adiecit inter cetera/ odiose notatis Erasimum. Venient et ipsi aliquando ad palum nisi desistant quā si bulla non sufficeret. Exierat et mandatum Rectoris/ multa adiciens/ que in bulla non habebantur/ ne venderentur libelli scripti in infamia vniuersitatum et bonorum viroꝝ. Hoc opposuerunt orationi Dospiane/ et epistolis meis. Obmurmuratum est a Iureconsultis/ quibus nunc ingens dissidium est cum Theologis. In actu cuiusdam Iureconsulti/ paucissimi Theologi comparuerunt In proxima eiusdem licentia/ nullus comparuit pieter Dospium et Erasimum. Nam eodem die inhiuerant Theologi licentia actum. Sed illico appellatum est/ et ostensum est illos nō posse inhiere. Nec tamen voluerunt retractare suam inhibitionem. Sed in hoc cōspirarunt vt nemo Theologozum compareret/ solo Dospio non monito. Erasimum constituerunt nunq̄ vocare ad actus. Q̄ grauē vindictā. Quis digne miretur hominū dementiam. Rem tam atrocem/ que possit totū cō- turbare mundum/ aggressi sunt tam stulte ac tenere.

Acta

Constat Romæ rem actam sine ordine / vehementer obſtente Cardin.
S. Crucis / et alijs multis. Bulla Colonie Louanijq; nata / fuit excuſa. an-
 teq; euulgata / et quod excuſum eſt diſſidet a bulla quam adfert Alexander.
 Erudiri quibus lecta eſt bulla: confirmant multa eſſe in bulla / que ſuſpi-
 tionem faciunt eam eſſe ſurrēpticiam. Sinus eſt fratralis / multum abho-
 rens a ſtilo Romano. Inſunt Soleciſmi multi. Nulli credunt illam pre-
 terq; Theologis / nec vniq; fuit examinata / nec diſtinguit errores / quos cō-
 memorat. Jam vide miniſtros huius preclari negotij. Primus erat Car-
 di. Caietanus / quo nihil ſuperbius / nihil ſceleratius / et ſe predicator eſt.
 Huic ſucceſſit Carolus a Hillicij. Huic Barinus. Poſtremo quem ni-
 hil pudet Horoſius Hieronymus Alexander / quem publice rumos / vul-
 tus / lingua / fides plane teſtantur eſſe Iudeum. et Iudei ſuum agnoſcunt.
 Eſt hoc in fatio / vt Chriſtiani patiantur a Iudeis. Sic Iudeus incitauit
 Iulium Pontificem in exitum orbis. Sic Peſſercoz Colonie / turba-
 uit orbem Chriſtianum. Sic nunc Alexander cognatus Iude / vincit ſuos
 maiores / vel ob tres drachmas proditurus rem Euāgēlicam. Ea vita co-
 gnitus Pataniſ et Lutherie / vt ipſe qui libros alienos currit / ſit exure-
 ndus. Nam ille hereticus dici non poteſt / qui nihil credit. Impetratum per
 vnum aut alterum mandatum a Rege inſcio / aut certe male inſtructo / de
 bulle executione. Hic miniſter fuit Rimbolus / note improbitatis ganeo.
 Jam ſi placet fontem conſideremus. Res primum orta ex odio linguarū
 ac bonarum literarum aduerſus Capnionem. Res acta eſt / per furioſum
 Dochtſtraſianum et furioſum ſimul et fatuū Egmondani. Acceſſit La-
 homus non inſcius ſed peruerſus gallulus. Acceſſerunt ordines mendicō-
 rum / qui timent ne vocentur / vel ad famem / vel ad op^o manuſ. ſi labafeat
 regnum Pontificis Romani. per quem regnant nunc in ocio. Nullus eſt
 Theologus / qui ſolus damnat omnes articulos in bulla cōmemoratos.
 Sed quemadmodum Octavius Lepidus / et Antonius conſpirantes ad
 opprimendam libertatem publicam / iunctis copijs / ſe concordarunt / vt
 ſinguli eorum paterentur quosdam occidi / quibus beneuolebant. Ita iſti
 alius in alterius gratiam paſſi ſunt quodam damnari / modo ille viciffim
 pateretur damnari / quod oderat / aut quod putaret in commodum ſuis
 rebz. Nam Louanienſes non damnant id quod maxime grauat Bariti-
 num Lutherum / videlicet primatum Pontificis nō eſſe iuris diuini. Et
 Turnhout parans refellere conſiſſiones Lutheri / teſtatus eſt ſe hoc vel-
 le intactum relinquere. Satis igitur declarant ſe in hoc ſentire cum Lu-
 thero / et tamen paſſi ſunt damnari in bulla. Et Louanij ſunt qui obſte-
 rint / ne quedam damnarentur. Ecce due tantum Vniuerſitates / etiā con-
 ſurate non conſentiſt. Jam cum fateantur in Thoma / in Scoto / in Pe-
 tro lombardo / In Auguſtino / in ceteris omnibus eſſe errores / creoldez
 quos damnant in Luthero / nec his offendantur / ſatis declarans ſe odio
 Lutheri facere quod faciunt / non zelo fidei / quem non habent homines
 fucariſimi / ſui tantum amantes / nec aliud q; regnum affectantes. Nemo
 fraterne monuit Lutherum / cupientem diſcere / nemo docuit / nemo re-
 fellit. Tandem ceperunt in ſcolis diſputare aduerſus Lutherum / ſed ita
 vt non liceret bacca lurijs loqui. Luidam theologo adducenti argumē-

Semideorum Louanensium.

tum/ quod non possent solvere, uehementer indignati sunt/ & collegerunt
 consilium de illo eijciendo. Turnhout et Latomus ceperunt colligere in
 lectionibus suis/ et vir per fecerunt duo capita/ tantum vt esset preteritus
 apud stultos/ vt interim procurarent ea que nunc videmus. Quod si res
 eo deducatur/ vt Theologie liberum sit absq; rationib; dicere/ hoc falsus
 est/ hoc hereticum/ hoc offensiuum/ nec vlli sunt libri in quibus no possis
 aliquid tale calumniari. Luicung succensibit Doochstratus / vocabitur
 ad ignem. et bone litere/ et boni viri prodentur hominis indocti/ furiosi/
 et scelerati libidini. Ille in suis prefationib; gloriose promittit illos ad
 mirandos syllogismos/ quibus volentes/ nolentes sit adacturus nos. ad
 obediendum. Et subito profert carnificem suum cum fasciculis ipse Lar
 miser eucllatus. Omnia que hactenus in Lutherum sunt scripta/ habet
 manifestam insaniam. Omnes turpissime adulantur Pontifici/ quorum
 primus fuit Cardi. Caietanus/ et Siluester pterias. Tertio Thomas To
 dilschus. Quartus Augustinus minorita quidam. Nam Louanenses (si
 fallor) non edent suas nenas. Christus non designatus est docere vel in
 mam plebem. Ipsi non dignantur docere virum integrum et eruditum. Ad
 si Episcopi omnes / vt quidam nunc facit continebunt ad ista/ hanc fu
 turum est/ vt mendicantes adepto regno insultent in capita ipsorum / et in
 eos quoq; per Pontificem tyrandem suam exerceat. Dicit aliquis quid
 fiet/ Pontifici resistere difficile est. Primum tutissimam est credere hec
 regi Pontifice nescio/ aut certe non edocto sufficienter. Examinez Ale
 der / et inuenietur scelerosus Iudeus. Examinez bulla/ et inuenietur sur
 repticia. Que etiam si venita Pontifice/ tamen non statim est proceden
 dum donec Pontifex audierit saniora consilia. Alioqui periculum est ne
 hec res pariat magnos tumultus in orbe Christiana. Facile est Lu
 theri crimere e bibliothecis/ at non facile est illum extirpare e
 pectoribus hominu/ nisi refellatur illius insolubilia argu
 menta/ nisi cotrarium doceat Pontifex sacre scriptu
 re testimonijs. Saus diu impositum est mundo
 fucis/ post hac doceri cupit. Nec desunt in
 genia que flecti veris possunt/ terreri
 fumis non possunt. Veritas ne
 scit opprimi/ etiam si
 opprimat
 Luthe
 rus.

7

**In portentosum Romani Pont. minist.
trum/sub outno tegmine/rapa-
cissimum lupum occul-
tantē Hierony-
mū Alean-
drum**

D. M. Lutheri quidam discipulus.

An non in fatis hoc esse videmus: vt vsq;
Christicolum populum turpis apella premat/
An non verpus erat/quo fretus Julius olim/
Impia tot Reges mouit ad arme pios/
An non verpus erat/Juda sceleratior ipso.
Per quem tempestas feujt Boochstrica:
Nunc Alexander adest recutite gloria gentis
Intentatq; viris omnia dira probis.
Ecce armata venit fictis nigra belua bullis
Et ciuem simulans hostica cuncta parat.
Erurit libros/magis exurendus et ipse/
Si cuperet factis/premia digna suis.
Hoc monstrum Caroli Regis se trusit in aulam
Funestrans furije omnia leta malis.
Ipse licet sacro fingat se fonte renarum
Attamen agnoscit gens recutita suum.
Agnoscit verpus strepitum sua verba sonantem.
Agnoscit vultum mentulam et ingenium.
Quacumq; aspicias Judeum cuncta loquuntur
Sermo/fides/mores/os/color/ipse habitus.
Quot monstra hic lernam conflata videmus in vnam.
Sive Quidam spectes/sive Thrasona magis
Est quatho cum libuit/non hoc furiosior Aiar
Sepe etiam fedus Sardanapalus erit.
Letera non referam/quibus ipsum Sardanapalum
Erupcrat.quid enim nota referre iuuat
Non habet hic oculos generosi principis aula
Non habet hic fortis Teutona turba manus.
Dulus progenitor triginta prodit Jesum
Humilis/hic vitro prodere non dubitat.

Comis excedebat. D. M. Lius Etropicns

Handwritten text at the top of the page, appearing to be a title or header, possibly in a non-Latin script.

Main body of handwritten text, consisting of several lines of script, likely a list or a detailed account.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a concluding note.